

การเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน

Information Exposure Influencing Buddhists' Five Precepts

Observation

สมาน งามสนิท¹

Sman Ngamsnit

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน เพื่อเปรียบเทียบการเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน และเพื่อศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พุทธศาสนิกชน จำนวน 150 คน ซึ่งทำการสุ่มจากประชากร โดยวิธีแบบบังเอิญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าความถี่และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที่ สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสถิติทดสอบ ไค – สแควร์ ผลการวิจัยพบว่า 1.พฤติกรรมการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติดนินทาในทางร้ายได้แก่ ศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ ศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ และศีลข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ 2.ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลที่ต้องการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที่ (t-test) โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่าการรักษาศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติดนินทาในทางร้ายระหว่างชายและหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนโดยการทดสอบไคสแควร์สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านการรับรู้จากสื่อบุคคล พบว่า ไม่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ด้านการรับรู้จากสื่อชุมชน พบว่า มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ด้านการรับรู้จากสื่อมวลชน พบว่า ไม่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Received: 2022-09-18 Revised: 2022-12-14 Accepted: 2022-12-16

¹คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences
Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Corresponding Author e-mail: 1281sn@gmail.com

คำสำคัญ (Keywords): การเปิดรับรู้ข้อมูลข่าวสาร; การรักษาเบญจศีล; พุทธศาสนิกชน

Abstract

Objectives of this research article were to study the Buddhists' Five Precepts observing behaviors, to compare the media exposure influencing the Buddhists' five precepts observation and to study the information perception influencing the Buddhists' five precepts observation, conducted by the quantitative research, collected data by questionnaires. The samples were 150 Buddhists by accidental sampling. The Statistics used for the data analysis were the percentage, the mean the Standard Deviation, the t-test. The One - Way Analysis of Variance; The F-test and the Chi-square test. The results of the study were as follows: 1. The Buddhists' five precepts observation behavior, by overall, was at high level. Considering each precept, it was found that 4 precepts were at high level and 1 precept was at medium level. The 4 precepts with the high level were the 3rd precept, abstaining from sexual misconduct, followed by the 2nd precept, abstaining from stealing, the 1st precept, abstaining from killing and the 5th precept abstaining from taking alcoholic beverage accordingly. The precept with the medium average was the 4th precept, abstaining from telling a lie. 2. The comparative analysis of information exposure influencing Buddhists' five precepts observation, classified by gender by t-test was found that there was no different at 0.05, denying the set hypothesis. Considering by item, it was found that the 3rd precept observation, not to commit sexual misconduct was different at significant level of 0.05. Information exposure influencing the five precepts observation by chi-square test was found as follow: 1. Person media, information did not have influence on the five precept observation at statistical level of 0.05. 2. Community media exposure was found to have influence on the five precepts observation at statistically significant level at 0.05. 3. Mass media exposure was found not to have influence on the Buddhists' five precept observation at statistically significant level at 0.05.

Keywords: Media Information Exposure; Buddhists; Five Precept Observation

บทนำ (Introduction)

ชุมชนของวัดนั้นได้รับข่าวสารจากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต SMS ทางโทรศัพท์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วกันว่าแพร่หลายได้อย่างรวดเร็วและเข้าถึงทุกพื้นที่

หรือจะเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นยุคของโลกอินเทอร์เน็ตก็ไม่ผิด สามารถติดต่อกันทุกมุมโลก สื่อเป็นมวลชนมีความสำคัญมากในปัจจุบันและได้รับความนิยม จากประชาชน เพราะเป็นสื่อที่สามารถเผยแพร่ไปสู่ผู้ชมในรูปของภาพและเสียงและสามารถให้ท่านผู้ชมร่วมกิจกรรมได้ด้วย ไม่ว่าจะในสถานที่ส่วนตัว เช่น ที่พักอาศัยหรือสถานประกอบการณ์ต่างๆ ก็สามารถชมโทรทัศน์หรือรับโทรศัพท์ ใช้อินเทอร์เน็ต (internet) ได้ ส่งข้อมูลข่าวสาร ทางอินเทอร์เน็ตได้หรือจะชมภาพยนตร์ทางอินเทอร์เน็ต ก็สามารถทำได้ การรับข้อมูลข่าวสารเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษยชาติ ประชาชนสามารถรับข่าวสารและเหตุการณ์ต่างๆ ได้ โดยผ่านสื่อมวลชนทางวิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้การรับข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตและบางครั้งพฤติกรรมบางอย่างของเราอาจจะถูกกำหนดด้วยการรับข่าวสารที่เข้ามาสู่เราทางตรงและทางอ้อม ทำให้การดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันเปลี่ยนไปจากเมื่อก่อนมาก จากสังคมที่เรียบง่ายกลายเป็นสังคมแห่งการบริโภคสื่อ เพื่อต้องการรับรู้ข่าวสารแต่ละวันที่สื่อมวลชนรายงาน ซึ่งมีหลายประเด็นที่เราคือผู้บริโภคสื่อจะต้องคำนึงถึงเนื้อหาสาระที่ได้รับ เพราะสื่อแต่ละอย่างจัดกลยุทธ์และยุทธวิธีการต่างๆ เข้ามาใช้ในการผลิตสื่อของตนให้ได้รับความนิยมให้ทันสมัยกับเป็นยุคไอที จึงสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ ที่หลากหลายและฉีกแนวจากรูปแบบเดิมๆ ของการรายงาน เพื่อให้เป็นจุดของแต่ละรายการไม่เว้นแม้แต่สื่อทางพระพุทธศาสนา ก็ได้มีวิวัฒนาการสร้างสรรค์ให้มีรูปแบบของรายการให้มีความน่าสนใจยิ่งหย่อนไปกว่ารายการอื่นๆ สื่อทางพระพุทธศาสนาก็มีอิทธิพลทำให้พฤติกรรมของคนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้ เพราะสื่อทางพระพุทธศาสนา เป็นสื่อที่เป็นไปในทางบวก เป็นการเผยแพร่หลักธรรมคำสอนและแนะนำให้คนใช้ชีวิตให้มีศิลปะในการดำรงชีวิตอยู่ด้วยความไม่ประมาท ใช้สติปัญญาไตร่ตรองถึงเหตุผลด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะแล้ว กับการบริโภคสื่อในสังคมปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการสเถิติแห่งชาติ, 2549) ชุมชนของวัดก็เช่นเดียวกัน ถือว่าเป็นผู้บริโภคสื่อ ได้รับข่าวสารจากสื่อต่างๆและการรับข่าวสารต่างๆ ก็ทำให้พฤติกรรมของคนในชุมชนเปลี่ยนไป เพราะการบริโภคสื่อขาดการพิจารณาไตร่ตรองว่า สิ่งที่เราได้รับรายงานจากสื่อมวลชนนั้นเป็นเรื่องจริงหรือเป็นเรื่องเท็จ แต่เราก็รับทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยไม่รู้ตัว

สื่อที่ได้รับความนิยมสูงสุดจากประชาชน คือ โทรทัศน์จะเห็นได้จากผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2546 ที่ได้ทำการสำรวจไว้ จำนวนครัวเรือนที่ชมโทรทัศน์ทั่วราชอาณาจักรพบว่า มีทั้งสิ้นประมาณ 16.5 ล้านครัวเรือนและในจำนวนนี้เป็นครัวเรือนที่ชมโทรทัศน์เป็นรายภาค พบว่า กรุงเทพมหานคร มีอัตราการชมโทรทัศน์สูงสุด สูงสุดประมาณ 57.9 ล้านคน ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีอัตราการชมโทรทัศน์มากที่สุด แสดงว่าคนในกรุงเทพมหานครบริโภคสื่อมากที่สุด สื่อจึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคน การนำเสนอของสื่อจึงเป็นเครื่องคองบังคับใจ คนจะทำดี หรือทำชั่ว สื่อก็มีส่วนเช่นกัน ในปัจจุบันคนไทยก็จะบริโภคสื่อทั้งสองอย่าง คือ สื่อในทางที่ดี และสื่อในทางลบ เป็นดาบสองคมที่จะให้เราพิจารณาไตร่ตรองด้วยสติปัญญาของผู้บริโภค สื่อต่อไป

ปัจจุบันสังคมไทยเป็นสังคมรีบเร่งนี้ ทำให้คนไม่ค่อยสนใจเรื่องพระพุทธศาสนา ละเว้นการรักษาศีล ก็เลยมองเห็นเรื่องเล็กน้อย ไม่ค่อยใส่ใจเรื่องบาปบุญ เรื่องเวรกรรมจากการกระทำที่จะ

ส่งผลต่อการดำรงชีวิต เพราะทุกคนก็มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบทางครอบครัว จึงทำให้คนไทยเราเริ่มห่างเหินจากการเข้าวัด ประเทศไทยมีพระพุทธศาสนาเป็นศูนย์รวมดวงใจของคนไทยมาแต่โบราณช่วยให้คนไทยมีเกณฑ์การดำเนินชีวิตที่ดี งดเว้นจากอบายมุขต่างๆ และรณรงค์ส่งเสริมให้คนรู้จักรักษาสุขภาพไม่ดื่มเหล้า เล่นการพนัน ให้ตระหนักถึงโทษของการดื่มสุราและปฏิบัติ ตามนโยบายของรัฐบาลสนับสนุนให้มีกลุ่มงานรณรงค์ส่งเสริมเผยแพร่วัฒนธรรมและจริยธรรม ในหน่วยงานต่างๆ ของรัฐแต่ยังไม่มีการศึกษาว่า ประชาชนที่นับถือศาสนาพุทธโดยรวมแล้ว มีคุณธรรมและจริยธรรมช่วยส่งเสริม ขับเคลื่อนเข้าสู่สังคมอภิบาลที่ดี การที่สังคมจะก้าวสู่สังคม อภิบาลที่ดีคนในสังคมไทยเรานั้น พุทธศาสนิกชน หรือผู้นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งเป็นประชาชนส่วน ใหญ่ของประเทศไทย จะต้องมียุทธธรรมระดับสามัญชนอย่างน้อยคือการรักษา ศีล 5 ยึดเป็น แนวทางปฏิบัติในการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันนี้

แต่สภาพความเป็นจริงพบว่าอาชญากรรมที่ร้ายแรงทั้งหมดเป็นเรื่องของการละเมิด ศีล 5 ที่ สื่อนำเสนอรายวันตามหน้าหนังสือพิมพ์ หรือทางโทรทัศน์ ซึ่งประชาชนนั้น ได้รับข่าวสารเหล่านี้ ทุกวันจากสื่อต่างๆ ทำให้เกิดอิทธิพลต่อสภาพจิตใจ ประชาชน ชุมชน โดยเฉพาะในสังคมที่มาด้วยการสังหาร ฆาตกรรม การบ่อนทำลาย การทำร้ายกัน การลักขโมย ปล้น แย่งชิง การทำผิดทางเพศ มีคดีฆาตกรรม โจรกรรม การข่มขืน หลอกหลวง การเสพของมีเงินมาและสิ่งเสพติด ตลอดจนการ ก่อปัญหาและอุบัติเหตุต่างๆ ล้วนแต่เนื่องมาจากของมีเงินมาและสิ่งเสพติดเหล่านั้น ระบาด แพร่หลายทั่วไป ชีวิตและทรัพย์สินไม่ปลอดภัย จะอยู่หรือไปที่ไหนก็ไม่มี ความมั่นใจ เต็มไปด้วย ความหวงใยวิตกกังวลจิตใจหวาดผวาลบๆ ผู้คนพบเห็นกันแทนที่จะอบอุ่นใจ กลับหวาดระแวง ต่อกัน อยู่กันไม่เป็นปกติสุข สุขภาพจิตของประชาชนเสื่อมโทรม ยากที่จะพัฒนาคุณภาพและ สมรรถภาพของจิตและสังคมเช่นนั้นก็ไม่เป็นสภาพแวดล้อมที่เกื้อกูลสำหรับการสร้างสรรค์สิ่งดีงามที่ สูงขึ้นไป เพราะมีความเดือดร้อนระส่ำระสายกับสังคมที่เสื่อมโทรมไป

การขาดศีล 5 จะเนื่องจากสาเหตุใดก็ตามจึงเป็นมาตรฐานวัดความเสื่อมโทรมของสังคมได้อย่างดี ส่วนสภาพพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตตรงกันข้ามคือ การมีศีล 5 ดังนั้นศีล 5 จึงเป็นเกณฑ์ มาตรฐานอย่างต่ำที่สุดของความประพฤติเป็นมนุษย์สำหรับรักษาสภาพแวดล้อมทางสังคมให้อยู่ใน ภาวะที่เกื้อกูล และเป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตที่ดีงามต่อไป

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพราะสังคมเราเปลี่ยนไป ทุกคนให้ความสำคัญน้อยลงไป เพราะ สื่อมีทั้งที่เป็นและไม่ใช่ประโยชน์ก็มี ฉะนั้นการบริโภคสื่อจำเป็นต้องใช้การพิจารณาในการรับรู้สื่อ ต่างๆ โดยเฉพาะเด็กเยาวชนนั้น สื่อทางโทรทัศน์จะมีอิทธิพลต่อเด็กและการเรียนแบบ สิ่งเหล่านี้ ชุมชนกำลังประสบปัญหาอย่างมาก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน
2. เพื่อศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีล ของพุทธศาสนิกชน

3. เพื่อศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน

วิธีดำเนินการวิจัย(Research Methods)

งานวิจัยเรื่องศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากเอกสารชั้นปฐมภูมิ ได้แก่ พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จากหนังสือ ตำรา วารสาร เอกสารงานวิจัย สื่อสิ่งพิมพ์ สารสนเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปบริการทางสังคมศาสตร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่พุทธศาสนิกชน จำนวน 1,500 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane) (สุรวิทย์ โกเศศกริธมย์, 2546) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มของตัวอย่างจำนวน 1,500 คน แล้วทำการสุ่มจากประชากร โดยวิธีแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากประชากร ช่วงเดือนกันยายน ถึง เดือนตุลาคม 2553

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษาโดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบและกรอกข้อมูล

ส่วนที่ 2 ปัจจัยทางด้านการศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการแนะนำให้รักษาศีลตามหลักพระพุทธศาสนา

ส่วนที่ 3 ปัจจัยทางด้านการศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน ลักษณะคำถามเป็นแบบRating Scale โดยให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ในระดับมาก
3	หมายถึง	ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended Questions) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยโดยศึกษาจากเอกสารวิชาการและจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักเบญจศีล และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของชุมชน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากพระไตรปิฎก เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
3. สร้างเครื่องมือจากกรอบเนื้อหาในคำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
4. เสนอร่างเครื่องมือการวิจัยปรับปรุงแก้ไขตามที่
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item-Objective Congruence) (Cronbach, Lee J, 1971)
6. นำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรพุทธศาสนิกชนผู้รักษเบญจศีล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย 40 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (ประยูร อาษานาม, 2541) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงเท่ากับ 0.972
7. นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลจากพุทธศาสนิกชนผู้รักษเบญจศีลทุก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. นำแบบสอบถามจำนวน 150 ชุด โดยกระจายกลุ่มตัวที่รักษเบญจศีลที่อุโบสถ และเก็บรวบรวมคืนภายใน 2 สัปดาห์
2. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคือจากพุทธศาสนิกชนที่รักษเบญจศีลในอุโบสถทั้งหมดโดยอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ จำนวน 150 ชุด คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืนร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลวิเคราะห์ด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่มีผลต่อการรักษเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ (วัฒนา สุนทรชัย, 2547, 71) ดังนี้
ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีระดับการรับรู้ข่าวสารในระดับ มากที่สุด

- ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีระดับการรับรู้ข่าวสารในระดับ มาก
 ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีระดับการรับรู้ข่าวสารในระดับ ปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีระดับการรับรู้ข่าวสารในระดับ น้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีระดับการรับรู้ข่าวสารในระดับ น้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของ พุทธศาสนิกชน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test)

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของ พุทธศาสนิกชน จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: F-test) และ ทำการทดสอบรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

5. วิเคราะห์การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนโดยการ ทดสอบไค-สแควร์ (Chi - square test)

6. เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเสร็จแล้ว จะนำเสนอในรูปแบบของประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 150 คน ส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 55.33 เป็นชาย จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 44.67

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 29.33 รองลงมาได้แก่ มีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 อายุ 21 - 30 ปี และ อายุ 51 - 60 ปี จำนวน 20 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 13.33 อายุ 20 ปี และ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 และ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 ตามลำดับ

อาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอาชีพพนักงานเอกชน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33 รองลงมาได้แก่อาชีพรับราชการ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19.33 รัฐวิสาหกิจ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 15.33 อาชีพค้าขาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 12.67 อาชีพ รับจ้างทั่วไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 อาชีพเจ้าของกิจการ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และอาชีพอื่น ๆ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.33 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษา อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมาได้แก่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 28.67 มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 11.33 ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

รายได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ 5,001 - 7,500 บาท/เดือน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 30.67 รองลงมาได้แก่ มีรายได้ 7,501 - 10,000 บาท/เดือน จำนวน 45 คน คิด

เป็นร้อยละ 30.00 รายได้ 10,001 - 12,500 บาท/เดือน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 18.67 รายได้ มากกว่า 12,501 บาท/เดือน ขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 และรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.67 ตามลำดับ

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนมาแล้ว 6 ปี ขึ้นไป จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 52.67 รองลงมาได้แก่ 4 - 6 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 32.67 2 - 4 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.67 และ 1 - 2 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 6.09 ตามลำดับ

การรับรู้ข่าวสารการรักษาพยาบาลจากสื่อบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 150 คน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับรู้ข่าวสารการรักษาพยาบาลจาก พระภิกษุ/สามเณร จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 60 จากเพื่อน จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 44.70 จากผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน/ผู้สูงอายุ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 จากสื่ออื่น ๆ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 39.30 จากเพื่อนบ้าน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 จากครู/อาจารย์ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 และจากพ่อแม่ / ผู้ปกครอง จำนวน 30 คิดเป็นร้อยละ 20.00 ตามลำดับ

คำแนะนำให้รักษาศีลของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 150 คน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำให้รักษาศีลนาน ๆ ครั้ง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 69.30 รองลงมาได้แก่ ได้รับคำแนะนำให้รักษาศีลทุกวัน จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 ได้รับคำแนะนำให้รักษาศีลทุก 2-3 วัน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 และได้รับคำแนะนำให้รักษาศีลทุกสัปดาห์ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 ตามลำดับ

การรับรู้หรือพบเห็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศีล 5 จากสื่อ/ป้าย ในชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 150 คน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ได้รับรู้ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 48.70 ไม่สนใจ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 และได้รับรู้ 46 คน คิดเป็นร้อยละ 30.70 ตามลำดับ

ชนิดของสื่อที่รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศีล 5 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 150 คน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับศีล 5 จากการอ่านหนังสือพิมพ์ จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 รองลงมาได้แก่ จากหนังสือวารสาร/นิตยสาร จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 42.67 จากสื่ออื่น ๆ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 จากการประกาศข่าวทางโทรทัศน์ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 30.67 จากสถานีวิทยุ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 จากอินเทอร์เน็ต จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 และจากการส่งข้อมูลผ่าน SMS จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 21.33 ตามลำดับ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติดินกาม ศีลข้อที่ 2 เว้นจากการ

ลักทรัพย์ ศิลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ และศิลปข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ศิลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ

5.1.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (t-test) โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่าการรักษาศิลปข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติดินในกามระหว่างชายและหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน จำแนกตามอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA) สรุปได้ดังนี้

1. จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

3. จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าพฤติกรรม การรักษาศิลปข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. จำแนกตามรายได้ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าพฤติกรรม การรักษาศิลปข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. จำแนกตาม ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าพฤติกรรม การรักษาศิลปข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.5 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนารายณ์ราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพมหานครโดยการทดสอบไค – สแควร์ (Chi – square test) สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการรับรู้จากสื่อบุคคล ที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน โดยภาพรวมพบว่า ไม่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ แล้วพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการรับรู้จากสื่อบุคคล มีผลต่อการรักษาเบญจศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ ของพุทธศาสนิกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ด้านการรับจากสื่อชุมชน ที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน โดยภาพรวมพบว่า มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ แล้วพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการรับรู้จากสื่อบุคคล มีผลต่อการรักษาเบญจศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติดินในกาม ของพุทธศาสนิกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านการรับจากสื่อมวลชน ที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน โดยภาพรวมพบว่า ไม่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ แล้วพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการรับรู้จากสื่อบุคคล มีผลต่อการรักษาเบญจศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ ของพุทธศาสนิกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการวิจัยเรื่อง ศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน ได้ข้อสรุปที่มีประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจสมควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติดินในกาม รองลงมาได้แก่ ศีลข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ ศีลข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ และศีลข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุราเมรัย ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ ผลการวิจัยดังกล่าวโดยภาพรวมสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน : กรณีศึกษาเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการรักษาศีลข้อ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ ศีลข้อ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ ศีลข้อ 3 เว้นจากการประพฤติดินในกาม และศีลข้อ 5 เว้นจากการดื่มสุราเมรัยในระดับมากที่สุด ส่วนการรักษาศีลข้อ 4 เว้นจากการพูดปดอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาปัญญา ชยปัญโญ (ดาบพลหาร) ซึ่งศึกษาวิจัยเรื่อง “กาเมสุมิจฉาจารกับปัญหารจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน” เมื่อปี พ.ศ. 2536 จากศึกษาวิจัยพบว่า ปัญหารจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบันนี้ส่วนหนึ่งมาจากเรื่องของกามและพฤติกรรมในการเสพกามของปัจเจกบุคคลที่ดำเนินชีวิตตกอยู่ในอำนาจวัตถุนิยม (Materialism) เชิงบริโภคนิยม โดยเห็นว่าความสุขทางกายเป็นเรื่องสำคัญและมีค่าสูงสุดในชีวิต และปัจเจกบุคคลประเภตินี้วันแต่จะเพิ่มปริมาณมากขึ้นโดยลำดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาอิสระ สิงห์เปีย ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ปัญหาอาทินาตามพุทธจริยศาสตร์เถรวาทในบริบทสังคมไทย” เมื่อปี พ.ศ. 2545 จากการศึกษาวิจัยพบว่า การปฏิบัติเคร่งครัดต่อหลักศีลธรรมหรือพุทธจริยศาสตร์ขั้นพื้นฐานตลอดชีวิตนั้น เป็นสิ่งยากลำบากมาก เพราะทุกคนมักเผชิญกับสถานการณ์บางอย่าง ที่เป็นเหตุจูงใจให้กระทำอาทินาตามในบางครั้ง บางคนแม้จะรู้ว่าการกระทำอาทินาตามเป็นสิ่งผิดศีลธรรมและผิดกฎหมาย แต่ก็ตัดสินใจเลือก

กระทำเพราะไม่สามารถเอาชนะใจตนเองได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาพิชิตชัย ยมพาลไพ ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาทัศนคติเรื่องศีล 5 ของชาวพุทธไทยปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะกรณีการฆ่าสัตว์” เมื่อปี พ.ศ.2542 จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า ประชาชนทั่วไปในปัจจุบันจะดำเนินชีวิต โดยไม่ต้องฆ่าสัตว์ชนิดใดเลยนั้นเป็นไปได้ มีเพียงพนักงานรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่เชื่อว่า จะดำเนินชีวิตได้โดยไม่ต้อง ฆ่าสัตว์ ทั้งนี้ เพราะว่าประชากรส่วนใหญ่จากทุกกลุ่มสาขาอาชีพมีความเห็นว่า การฆ่าสัตว์ไม่ใช่สิ่งผิดธรรมชาติ จากการสัมภาษณ์ประชาชนทั่วไปพบว่า ชายและหญิงเห็นต่างกันเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่เห็นว่าการไม่ฆ่าสัตว์มีประโยชน์ และกลุ่มที่เห็นว่าไม่มีประโยชน์ โดยแบ่งประโยชน์เป็น 2 อย่างคือ ประโยชน์ด้านจิตใจและประโยชน์ตนกับประโยชน์ผู้อื่น ส่วนนักวิชาการเห็นว่า การงดเว้นจากการฆ่าสัตว์มีประโยชน์ทำให้ไม่มีการเบียดเบียนระหว่างมนุษย์ด้วยกัน และระหว่างมนุษย์กับสัตว์อื่นจะช่วยให้เกิดความเมตตา กรุณาต่อกันมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสารวย ญาณสวโร (พินดอน) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาเรื่องผลกระทบจากการล่วงละเมิดศีลข้อที่ 5 ที่มีต่อสังคมไทย” เมื่อปี พ.ศ. 2542 จากการศึกษาวิจัยจึง พบว่า มีผลกระทบแก่สังคมโดยรวม สรุปได้ 2 ประเด็นคือ ด้านสังคมเป็นโทษทางสังคมคือเป็นสิ่งที่ชาวโลกติเตียน (โลกวัชชะ) นำความอับอายเสื่อมเสียมาสู่วงศ์สกุล เพราะคนที่เสพสุราเมรัยและของเมา จะกระทำการทุกอย่างได้โดยไม่รู้ตัว เช่น เสพสุราเมรัยและของเมาแล้วฆ่าสัตว์เบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน เสพสุราแล้วลักทรัพย์ ฉ้อโกง ทุจริตต่อหน้าที่ เป็นต้น เสพสุราเมรัยและของเมาแล้วประพฤติดิในสตรีหรือบุรุษที่ต้องห้าม เสพสุราเมรัยและของเมาแล้วพูดปด พูดหลอกลวง และเสพสุราเมรัยและของเมาแล้วกระทำให้หมดความละอาย หมดความเกรงกลัวการทำชั่วทั้งปวง และด้านตนเองเป็นโทษทางธรรมที่ให้ผลในชาตินี้ ทำให้สติปัญญาเสื่อมถอย ทำให้ความเคารพยำเกรงไม่มีใครเชื่อถือ และสุดท้ายจะมีปัญญาเสื่อมถอยกลายเป็นคนบ้า และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นนทนา อังสุรังสี ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่านิยมและการปฏิบัติเกี่ยวกับเบญจศีลของชาวพุทธในสังคมเมืองและชนบท ที่มีอยู่ในและนอกโครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง โดยศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ จากการศึกษาวิจัยภาคสนาม พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ใน 3 พื้นที่ ยังคงมีค่านิยมและปฏิบัติต่อบุญจศีลสอดคล้องตามหลักทฤษฎี คือ มีความเห็นว่าเบญจศีลมีความสำคัญมาก และบัญญัติไว้ให้ทุกคนปฏิบัติเพื่อความสงบสุขของสังคม และเห็นว่าการถือศีลนำไปสู่สุคติ พรุ่งพร้อมด้วยทรัพย์ และถึงความดับทุกข์ได้ ประชากรทั้งหมดยังเห็นว่า เบญจศีลข้อที่ปฏิบัติยากที่สุด และมีความเชื่อในผลกรรมน้อยที่สุดคือ ศีลข้อปาณาติบาต หรือศีลข้อที่ 1

จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าพฤติกรรมการรักษาстилข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามรายได้ โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าพฤติกรรมการรักษาстилข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตาม ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าพฤติกรรมการรักษาстилข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา จิตต์สุพรได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาความรู้ความเข้าใจและทัศนคติในการปฏิบัติสัฬาของนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัด กรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจสัฬาของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความรู้ความเข้าใจที่ดีกว่านักเรียนในระดับอื่น ๆ สำหรับในด้านทัศนคติของนักเรียนทั้ง 3 ระดับ ที่มีต่อสัฬาอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติสัฬาของนักเรียนทั้ง 3 ระดับ นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเห็นว่าสัฬาข้อที่ 1 เว้นการฆ่าสัตว์เป็นข้อที่ปฏิบัติได้ยากกว่าสัฬาข้ออื่น ๆ ในทางตรงกันข้ามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ให้ความเห็นว่าสัฬาข้อที่ 4 เว้นจากการกล่าวเท็จเป็นข้อที่ปฏิบัติยากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวรีย์ ตะโพนทองพฤติกรรมการนำสัฬา 5 ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษารัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องความหมายของสัฬา และรู้ว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นการละเมิดสัฬา 5 โดยจะรับรู้เรื่องสัฬา 5 จากสื่อโทรทัศน์มากกว่าสื่ออื่น ๆ ส่วนพฤติกรรมการนำสัฬา 5 ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน นิสิตนักศึกษาจะละเมิดสัฬาข้อ 1 เพราะต้องตบยุงหรือแมลงที่มารบกวน ละเมิดสัฬาข้อ 2 โดยทุจริตในการสอบ ลอกการบ้านหรือรายงานของเพื่อน ละเมิดสัฬาข้อ 4 โดยเล่าเรื่องไม่ตรงกับความจริงต่อพ่อแม่และละเมิด สัฬาข้อ 5 โดยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สำหรับสัฬาข้อ 3 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยละเมิดหรือนาน ๆ ครั้งจึงจะทำผิดสัฬาข้อนี้ เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่จะรักและซื่อสัตย์ต่อแฟน สำหรับความแตกต่างทางพฤติกรรมการนำสัฬา 5 ไปปฏิบัติใน ชีวิตประจำวันพบว่า เพศชายจะละเมิดสัฬาข้อ 3 มากกว่าเพศหญิง และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างสัฬาทั้ง 5 ข้อมีความสัมพันธ์กันทางบวกทุกข้อ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัยครั้งนี้ซึ่งมีข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงจากผลการวิจัยและจากข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

วัด หรือ องค์กรทางศาสนาควรจัดรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมหรือสื่อธรรมะเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ให้มากขึ้น เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ ดังจะเห็นว่าผลการวิจัยพบว่าศีลข้อที่ 4 เว้นจากการพูดเท็จ ประชาชนมีการรักษาปฏิบัติได้ในระดับที่ต่ำ ซึ่งอาจจะไม่ได้มาจากการพูดเท็จอย่างเดียว มีการพูดคำหยาบ ด้วยเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น วัด หรือ องค์กรทางศาสนาควรจัดรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมหรือสื่อธรรมะ กำหนดแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับการรักษาศีล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนเพื่อให้ได้แนวความคิดที่หลากหลายครอบคลุมความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างในหลายเขตพื้นที่เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง และเป็นกรณีศึกษาในการส่งเสริมศีลธรรมแก่ประชาชน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *คู่มือพระสังฆาธิการ ว่าด้วยเรื่องการคณะสงฆ์และ การพระศาสนา*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สุวรีย์ โภคารภิรมย์. (2546). *การวิจัยทางการศึกษา*. ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- Cronbach, Lee J. (1971). *Essentials of psychological testing*, 4th ed., (New York: Harper& Row.
- ประยูร อาษนาม. (2541). *คู่มือวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.